

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets Presidentskap
Ekspedisjonskontoret
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato 02.05.18

18/985-2

**Spørsmål nr. 1430 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant
Øystein Langholm Hansen til samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen**

Jeg viser til spørsmål nr. 1430 til skriftlig besvarelse til samferdselsministeren fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Spørsmål:

Vil regjeringen ta grep for å sikre at viktige deler av Norge ikke blir liggende i et digitalt mørke, for eksempel slutte å kutte i støtteordningen til bredbåndsutbygging i områder som er kommersielt ulønnsomme?

Svar:

Regjeringen satser på digitalisering. Digitalisering er en viktig drivkraft for moderniseringen av Norge og offentlig sektor. Vellykket digitalisering forutsetter at brukerne har tilgang til god digital infrastruktur med tilstrekkelig kapasitet. Vi må derfor legge til rette for sikre og robuste mobil- og bredbåndsnett i hele landet. De siste fire årene har vi sett en gledelig styrking av mobil- og bredbåndsdekningen i distriktene og det har blitt dekning mange av de stedene som lå i et "digitalt mørket" under den rød-grønne regjeringen.

Norge har i dag svært god mobil- og bredbåndsdekning i internasjonal målestokk og er blant de landene i verden som har kommet lengst på digitalisering. Ifølge EU-kommisjonens digitaliseringsindeks, "DESI¹-index", er Norge det nest mest digitaliserte landet i Europa, etter Danmark. Indeksen omfatter både bredbåndstilgang og andre parametere som måler grad av digitalisering. Bredbåndsdekningen i Norge har økt markant de siste årene, blant annet er

¹ Digital Economy and Society Index, EU-kommisjonen, 2017

mobilnettene vesentlig oppgradert med mer bredbåndskapasitet som en følge av den storstilte 4G utbyggingen. Det norske mobilnettet er rangert som det raskeste i verden.² Ifølge den siste dekningsundersøkelsen som er gjennomført på oppdrag fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet hadde 99,9 prosent av norske husstander i 2017 tilbud om bredbånd med minst 4 Mbit/s, mens tilsvarende tall i 2013 var 95,8 prosent. Dette vil si at nær 90 000 husstander var uten bredbåndsdekning på 4 Mbit/s da Arbeiderpartiet gikk ut av regjering i 2013. Dette tallet er nå redusert til ca. 2 000 husstander. I 2017 hadde 84 prosent av husstandene tilbud om minst 30 Mbit/s mot ca. 72 prosent i 2013. Når det gjelder 100 Mbit/s, er det beregnet at 80 prosent av landets husstander hadde tilbud om dette i 2017, opp fra 63 prosent i 2013.

Det er særlig positivt at dekningen har økt relativt sett mer i mange av de fylkene som i utgangspunktet hadde dårligst dekning da denne regjeringen tiltrådte. I fylkene Finnmark, Sogn og Fjordane og Oppland, som var de som lå lavest på statistikken i 2013, har dekningen for 100 Mbit/s økt fra 7 prosent, 23, prosent og 31 prosent til henholdsvis 82 prosent, 56 prosent og 56 prosent i 2017. Finnmark har med andre ord gått fra å ha desidert dårligst dekning for høyhastighetsbredbånd i 2013 til å ha bedre dekning enn landsgjennomsnittet i 2017. I tabellen under vises fylkesvis dekning for 100 Mbit/s i henholdsvis 2013 og 2017.

	Tilbud om 100 Mbit/s	
	2013	2017
Finnmark	7	82
Sogn og Fjordane	23	56
Oppland	31	56
Møre og Romsdal	34	65
Hedmark	39	56
Hordaland	51	84
Nordland	52	69
Aust-Agder	53	74
Troms	54	74
Nord-Trøndelag	55	70
Vest-Agder	58	78
Buskerud	60	79
Østfold	62	77
Telemark	67	80
Akershus	68	86
Sør-Trøndelag	69	78

² Ookla global speedtest, 2017

Vestfold	73	83
Rogaland	82	88
Oslo	95	98
Hele Norge	63	80

Representanten hevder i begrunnelsen for spørsmålet at regjeringen er "langt mindre ambisiøs enn opposisjonen når det gjelder å finansiere utbygging av bredbånd i områder som ansees som kommersielt ulønnsomme" og at "støtten til bredbånd går nedover med denne regjeringen". Jeg kan opplyse representanten om at de samlede tilskuddene til bredbånd under denne regjeringens fire første år og under den forrige regjeringens fire siste år var på omtrent samme nivå. Den samlede statlige støtten til bredbånd var i perioden 2014-2017 på 483 mill. kroner, mens den i perioden 2010-2013 var på 511 mill. kroner.

Forvaltningen av de statlige tilskuddene har imidlertid blitt endret under denne regjeringen. I perioden 2007-2013 ble midler til bredbåndsutbygging fordelt til fylkeskommunene etter en bestemt fordelingsnøkkel. Denne fordelingsnøkkel var basert på vekting av antall innbyggere innenfor ulike soner i det distriktspolitiske virkeområdet og derfor ikke direkte relatert til behovet for bredbåndstilskudd. Under denne regjeringen har måten midlene tildeles på blitt endret til en søknadsbasert ordning hvor kommuner har kunnet søke utfra et dokumentert behov og hvor de beste prosjektene har fått støtte. Dette har ført til mer målrettet støtte og mer bredbånd til de fylkene som har mobilisert egeninnsats, lokale bidrag og effektive løsninger. Selv om den samlede statlige støtten til bredbånd har vært nokså lik i perioden 2014-2017 som i perioden 2010-2013, har endret tilskuddsmodell ført til at noen fylker har fått betydelig økt støtte, mens andre har fått redusert støtte. Eksempelvis har statlig støtte til bredbånd i perioden 2014-2017 blitt nesten doblet i Hedmark (95 prosent) og økt med 276 prosent i Sogn og Fjordane sammenliknet med perioden 2010-2013. På grunn av mer målrettet forvaltning mener jeg vi samlet sett har fått mer ut av hver krone i støtte under denne regjeringen. Tabellen under viser statlige tilskudd i de to periodene i de seks dårligst stilte fylkene.³

	Tilskudd 2010-2013	Tilskudd 2014-2017
Finnmark	40,9 mill. kr.	10,3 mill. kr.
Sogn og Fjordane	30,0 mill. kr.	112,4 mill. kr.
Oppland	24,4 mill. kr.	42,0 mill. kr.
Møre og Romsdal	42,2 mill. kr.	18,3 mill. kr.
Hedmark	24,4 mill. kr.	47,7 mill. kr.
Hordaland	24,9 mill. kr.	27,4 mill. kr.

Fra og med 2018, har vi innført en ytterligere målrettet innretning av støtten, som innebærer mindre byråkrati og mer forutsigbarhet for fylkeskommunene. Endringen er svært godt

³ Dekning for 100 Mbit/s i 2013 er brukt som grunnlag for rangering

mottatt hos fylkeskommunene og jeg har god tro på at vi vil få enda mer bredbånd for pengene fremover.

Selv om de statlige tilskuddene har kommet godt med, er det viktig å huske på at denne støtten kun utgjør en svært liten andel av de samlede investeringene i bredbånd i Norge. Disse investeringene er langt mer avhengige av gode rammebetingelser enn av statlige midler. De samlede investeringene i utbygging av digital infrastruktur er betydelig høyere nå enn under den forrige regjeringen. Utbyggerne investerer nå årlig over tre mrd. kroner mer enn da vi overtok. Markedsinvesteringene i elektroniske kommunikasjonstjenester og nett har økt fra 7,6 mrd. kroner i 2013 til 10,7 mrd. kroner i 2016. Det tyder på at bransjen mener rammebetingelsene spiller på lag med næringen. Vi har blant annet tildelt nytt frekvensspektrum som er en viktig forutsetning for at bredbåndstilbudet gjennom mobilnettene er blitt vesentlig bedre for veldig mange. I tillegg har regjeringen lagt til rette for lavere gravekostnader for de som skal bygge ut høyhastighetsbredbånd. Med de nye gravereglene har landets største bredbåndstilbyder, Telenor, uttalt at selskapet kan effektivisere 15-25 prosent på enkeltprosjekter og vil nå vurdere utbygging av tidligere ulønnsomme prosjekter. Behovet for enklere graveregler har vært kjent lenge, men vi gjorde noe med det gjennom fastsetting av ledningsforskriften, noe den rødgrønne regjeringen ikke maktet å få til.

Konklusjonen er at denne regjeringen har gjort viktige grep for å bedre bredbåndstilbudet i Norge og særlig i distriktene, og det digitale "digitale mørket" er blitt gradvis borte de fire siste årene.

Med hilsen

Ketil Solvik-Olsen